

సాయి క్ష

దశావతారం

దశావతారం, శ్రీవిష్ణు యూర్తి పది అవతారాలు. అవి యత్స్య, కూర్మ, వరాహ, నరసింహ, వామన, పరశురామ, శ్రోతాయ, శ్రోకలక్షణ, గోతమ బుధ, మరీచి కల్పి. పది అవతారాలలా యూర్తి అవతారాలు జంతువులుగా, ఆరు అవతారాలు మనుషులుగా, ఒక అవతారం మనిషిగా మరీచి సింహముగా అవతరించారు. ప్రతి అవతారములా ఒక యుఖ్య దుష్టశంతా శ్రీవిష్ణు యూర్తి మంచిని నిలబెట్టుటోనికి అవతరించారు.

యత్స్యవతారం శ్రీవిష్ణు య మొదటి అవతారం. ఈ అవతారంలా శ్రీవిష్ణు య చోప దూపంలా అవతరించారు. హయగ్రీవ అనే రాక్షసుడు బ్రహ్మ నుండి వేదాలను తోసుకున్నాడు. శ్రీ విష్ణు యూర్తి హయగ్రీవ నుండి వేదాలను తిరిగి పొందడానికి ఒక చోప దూపాన్ని (యత్స్య) తోసుకున్నాడు. తనలా పాటి వచ్చే యుగానికి జంతువులను, ముషులను తోసుకురమకని సత్యవ్రతకి శ్రీవిష్ణు యూర్తి చెప్పాడు. అప్పుడు శ్రీవిష్ణు యూర్తి హయగ్రీవని చంపేసి వేదాలు తోసుకుని అందరిని కొత్త యుగానికి తోసుకొచ్చారు.

కూర్కావతారం శ్రీవిష్ణుణువు
 రెండవ అవతారం. ఈ అవతారంలా
 శ్రీవిష్ణుణువు తొబాలు రూపంలా అవతరించారు.
 దుర్వాస ఇంద్రునిపై కోపంతో నవ
 యరియ దేవతలు బలహీనంగా,
 ప్రాణములేనివారుగా మారండి అని శపించారు.
 దేవతలందరూ పరిష్కారం కోసం శ్రీవిష్ణుణు
 వద్దకు వెళ్లారు. శ్రీవిష్ణుణువు మాటల
 ప్రకారం, వాడు మంథర పర్వతాన్ని
 సముద్రంలా అసురల సహాయంతో యదించారు.
 మంథర పర్వతం సముద్ర లోతులలో
 పడిపోకుండు కూర్కా అవతారంతో
 తన వాపు పైన నిలబెట్టాడు.

వరాహావతారం శ్రీవిష్ణుణువు
 మూడవ అవతారం. ఈ అవతారంలా
 శ్రీవిష్ణుణువు అడవి పంది రూపంలా
 అవతరించారు. బ్రహ్మ కోత్ర యుగాన్ని
 సృష్టిస్తుండగా, భూమిదేవే సముద్రపు
 లోతులలో పడిపోయింది. అప్పుడు
 శ్రీవిష్ణుణు వరాహా అవతారంలా బ్రహ్మ
 నాసికా రంధ్రం నుండి బయటకు
 వచ్చి భూమిదేవిని తిరిగి ఉపరితలంకారులాకి
 తీసుకువచ్చాడు. అద్భుతవచ్చిన పాఠశ్రీకృష్ణ
 పాఠశ్రీ పఠాడు.

నరసింహవతారం శ్రీవిష్ణువు నాలగవ
 అవతారం. ఈ అవతారంలా సింహము మరేము
 మనిషేగా శ్రీవిష్ణువు అవతరించారు.
 హిరణ్యకశిపుడికి శ్రీవిష్ణువుపై కోపంలా
 బ్రహ్మకే ఆపస్సు చేశాడు. అతని ముందు
 బ్రహ్మకే వచ్చేకా "మనిషే తోదా మృగం,
 పక్షులు తోదా రాత్రి, ఇంటి లోపల తోదా
 బయట, భూమిపై తోదా ఆకాశంలా
 నాకు మరణం రాకూడదు" అని వరం
 కొరకున్నాడు. హిరణ్యకశిపుడు, విష్ణువు
 భక్తుడైనందున తన కొడుకు ప్రహ్లాదను
 చంపాలని అనుకున్నాడు. శ్రీవిష్ణువు
 నరసింహ రూపంలా (మనిషే తోదా పంతువు
 కాదు) వచ్చి హిరణ్యకశిపుడిని రాజభవనం
 ప్రవేశద్వారం (లోపల తోదా బయట కాదు)
 వద్దకు తోసుకువెళ్ళి అతన్ని తన ఒడిలో
 ఉంచి (భూమిపై తోదా ఆకాశంలా
 కాదు) హిరణ్యకశిపుడి కడుపుని గొళ్ళిస్తూ
 చించి (అయుధం కాదు) సంధ్య వేల
 (ఉదయం తోదా రాత్రి కాదు) విష్ణువు
 హిరణ్యకశిపును చంపాడు.

వామనావతారం శ్రీవిష్ణువు
 విదవ అవతారం. ఈ అవతారం శ్రీవిష్ణువు
 మొదటి మనిషి అవతారం. బాలి భూమి,
 పాతాళం, మరియు స్వర్గాన్ని స్వాధీనం
 చేసుకున్నాడు. బాలి నుండి ఆ లోకాలని
 పొందడానికి విష్ణువు వామన రూపాన్ని
 తోసుకున్నాడు. వామన బాలిని యూడు
 అడుగుల సలాన్ని అడిగి వామన పేదగా
 యారాడు. ఒక అడుగు భూమి, పాతాళం
 పైన, రెండో అడుగు స్వర్గం పైన పేట్టాడు.
 మూడో అడుగు ఎక్కడ పేట్టాలి అని
 వామన బాలిని అడిగాడు. నా మూడవ
 అడుగు నా తల మీద పేట్టు అని బాలి
 అన్నాడు. వామన బాలి తల మీద అడుగు
 పేట్టి బాలికి స్వర్గంలా చోటు ఇచ్చాడు.

పరుశురామావతారం శ్రీవిష్ణువు
 ఆరవ అవతారం. పరుశురామ, ముప్ప
 డమదగ్గి కౌణ్ఠిక చిన్న కుమారుడు.
 చిన్న వయస్సులానో ఆయుదాలపై ఆసక్తి
 చూపించాడు. పరుశురామ వేయ్య
 చేతుల కరవోర్య అర్చనని చంపాడు.
 అతను ప్రపంచానికి భారం కలిగించిన
 క్షత్రియులందరిని చంపాడు. ఈ విధంగా
 పరుశురాముడు భూమికి వచ్చిన పనిని
 పూర్తి చేశాడు.

రాయవతారం శ్రీవిష్ణువు ఏడవ
 అవతారం. రాక్షసులు రాజు రావణుడు
 శక్తియంతటయూచుడు. శ్రీవిష్ణువు రావణుడిని
 చంపడానికి రాముడి రూపాన్ని తీసుకున్నాడు.
 రాముడు, దశరథ కౌసల్య కుమారుడు.
 అతను నాలగు మందే పిల్లలలా పేదవాడు.
 కైకయిని సంతోషపెట్టడానికి మరెవ్వ
 తన తండ్రి మాటను గౌరవించటానికి, అతను
 లక్ష్మణ, సీతలూ కలిసి అడవికి వెళ్ళారు.
 రావణుడు సీతను లంకకే తీసుకెళ్ళాడు.
 హనుమంతుడు, వనరులు సహాయంతో
 రావణుడిని చంపి సీతను వేనకేక
 తీసుకు వచ్చారు.

కల్యాణవతారం శ్రీవిష్ణువు ఎనిమిదవ
 అవతారం. కల్యాణుడు వాసుదేవుడు, దేవకీ
 ఎనిమిదవ కొడుకు. బాల్యంలా అతన్ని
 చంపడానికి కర్మ వంపిన రాక్షసులందరినీ
 చంపారు. అతను పదకొండేళ్ళ వయసులా,
 చివరకే కర్మను చంపాడు. అహభారత
 యుద్ధ సమయంలా, శ్రీకల్యాణ భగవదేతను
 అర్జునుడికి ఉపదేశించారు. అతను యుద్ధంలా
 ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించారు. పాండవులకి
 విభయాన్ని తీర్చి పట్టారు. ఒక వేటగాడు
 డొంక అనుకుని, శ్రీకల్యాణుడి పాదానికి
 బాణం వేసాడు. ఇలా శ్రీకల్యాణుడు
 చనిపోయాడు.

బుద్ధావతారం శ్రీవిష్ణువు
 లోమితేదవ అవతారం. బుద్ధుని అసలు
 పేరు సిద్ధార్థ. అతను శుద్ధోదైన రాజు
 మరేయూ ఘోషించేవి రాణి కొడుకు.
 సిద్ధార్థ రాజభవణం నుండి బయటకు
 వెళ్ళినప్పుడు జీవిత సత్యాలను
 చూశాడు - యువలి తనం, అనారోగ్యం,
 మరేయూ మరణం. అతను అన్ని సంపదలను
 విడిచిపెట్టి, అడవికి వెళ్ళాడు.
 అతను ఒక బోధి చెట్టు క్రింద చాలా రోజులు
 కూర్చుని బుద్ధుడిగా జ్ఞానోదయం
 పొందాడు.

కల్కి అవతారం శ్రీవిష్ణువు
 పదవ అవతారం. ఈ అవతారం ఇప్పటివరకు
 పురాగని ఏకైక అవతారం. చెడు దాని
 పరిమితులను దాటినప్పుడు, శ్రీవిష్ణువు
 గురింపై సేనికుడి (కల్కి) రూపంలో
 వస్తాడని ప్రవచించారు.

విష్ణువు హారణ్యకశిపును చంపే
 యోధుని కనుగొన్న విధానం నాకు నచ్చింది.
 నాకు కర్తవ్యం అర్జునుడు, రావణుడు,
 హారణ్యకశిపు, మరేయూ కంస నచ్చలేదు.

నాకు అసక్తికరమైన విషయం
 ఎమిటంటే, చిన్నతనంలోనే చాలా మంది
 రాక్షసులను చంపిన కల్కిషుడు ఎటుగాడు
 చేత చంపబడ్డాడు.

దశావతారం అనేది ప్రతి ఒక్కరే
ఇంట్లో ఉండవలసిన యుఖ్యమైన
సాహిత్యం. ప్రతి ఒక్కరూ విషణ్ణయ
అవతారాలు యరియు వాటి ప్రయోజనాలు
తెలుసుకొవాలి.